

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**
Број: 401-00-00049/2020-01/7
Датум: 5. јун 2020. године
Кнеза Милоша 20, Београд

На основу члана 11. став 2. и члана 32. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење), у поступку претходне контроле, покренутом пријавом државне помоћи, коју је поднело Министарство привреде, Савет Комисије за контролу државне помоћи на 22. седници, одржаној 5. јуна 2020. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ постојање државне помоћи која се додељује за реализацију инвестиционог пројекта привредног друштва LINGLONG INTERNATIONAL EUROPE D.O.O. ZRENJANIN Зрењанин, Краља Александра I Карађорђевића 2/IX, МБ: 21433896.

II Државна помоћ из тачке I диспозитива **ЈЕ УСКЛАЂЕНА** са правилима за доделу државне помоћи.

III НАЛАЖЕ СЕ Министарству привреде да у року од три дана од тренутка потписивања достави Комисији за контролу државне помоћи уговор о додели средстава подстицаја, закључен између Министарства привреде и привредног друштва из тачке I диспозитива овог решења.

IV Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Поступајући у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10), Министарство привреде је, дана 20. маја 2020. године, доставило Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) пријаву државне помоћи број: 401-00-1224/2020-12, допуњену дана 25. маја 2020. године, односно 3. јуна 2020. године електронском поштом, са општим обрасцем пријаве државне помоћи и посебним обрасцем за пријављивање регионалне инвестиционе државне помоћи. Као пратећи прилог поменутих образаца, достављен је нацрт уговора о додели средстава подстицаја између Министарства привреде и привредног друштва „LINGLONG INTERNATIONAL EUROPE D.O.O. ZRENJANIN“ са пословним седиштем у Зрењанину, Улица Краља Александра I Карађорђевића 2/IX, ПИБ: 111157429, МБ: 21433896 (у даљем тексту: LINGLONG или Корисник)(у даљем тексту: Нацрт уговора);

уговор о отуђењу непокретности у јавној својини, без накнаде закључен између Републике Србије коју заступа директор Републичке дирекције за имовину Републике Србије са седиштем у Краља Милана 16, Београд и привредног друштва LINGLONG, оверен од стране Јавног бележника под бројем ОПУ: 382-2019 дана 28. марта 2019. године (у даљем тексту: Уговор о отуђењу земљишта); образац пријаве за доделу средстава подстицаја Развојне агенције Србије број: 1-03-337-53/2018 од 28. фебруара 2019. године; Писмо о намерама инвеститора; предлог висине подстицаја за инвестициони пројекат привредног друштва Shandong Linglong Tyre Co, Ltd. Народна Република Кина, број: 1-03-337-53/2018 од 6. априла 2020. године; Одлука о додели средстава подстицаја Савета за економски развој број: 1-08-337-49/2020 од 21. априла 2020. године; Закључак Владе 05 број: 464-2860/2019 од 21. марта 2019. године; Закључак Владе 05 број: 464-2447/2019 од 12. марта 2019. године; Закључак Владе 05 број: 351-1773/2019 од 21. фебруара 2019. године; Оквирни споразум 05 број: 337-8479/2018-2 од 17. септембра 2018. године закључен између Републике Србије и „Shandong Linglong Tire Co. Ltd“ Народна Република Кина; процена тржишне вредности грађевинског земљишта Министарства финансија Пореске управе Филијала Зрењанин - број: 242-464-08-00020/2019-K2A02 од 8. фебруара 2019. године, 242-464-08-00010/2019-K2A02 од 18. фебруара 2019. године и 242-464-08-00051/2019-K2A02 од 2. априла 2019. године и Министарства финансија Пореске управе Филијала Зрењанин Одељење за контролу издвојених активности Одсек Зрењанин број: 464-08-0047/2020-0010 од 25. марта 2020. године, Нацрт закључка Владе којим се даје претходна сагласност на Уговор о додели средстава подстицаја између Министарства привреде и привредног друштва LINGLONG и друга релевантна документација.

Подносилац је поднео пријаву државне помоћи у име скупа давалаца државне помоћи, у складу са чланом 32. ст. 1. и 2. Закона о контроли државне помоћи.

1. Предмет пријаве државне помоћи

Предмет пријаве државне помоћи су критеријуми за доделу јавних средстава у финансијском и другом облику, која се додељују ради подршке реализацији инвестиционог пројекта изградње фабрике за производњу пнеуматика у Слободној зони Зрењанин, на територији града Зрењанина (у даљем тексту: Инвестициони пројекат). Наиме, Влада је Закључком 05 број 351-1773/2019 од 21. фебруара 2019. године утврдила да пројекат изградње предметне фабрике представља пројекат од значаја за Републику Србију.

Комисија је на основу документације садржане у пријави, приступила идентификацији постојања државне помоћи, правног основа за доделу државне помоћи, даваоца и корисника државне помоћи, инструмената доделе државне помоћи, планираног трајања, износа и интензитета државне помоћи, као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

Наиме, додела јавних средстава врши се из буџета Републике Србије са раздела Министарства привреде на основу Закона о улагањима („Службени гласник РС”, бр. 89/15 и 95/18), Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања („Службени гласник РС”, број 1/19) и сагласности коју Влада даје закључком на Нацрт уговора. У складу са наведеним прописима Министарство привреде

закључује уговор са Корисником којим се регулишу међусобна права и обавезе у погледу реализације инвестиционог пројекта, износа подстицајних средстава, али и одрживости пројекта са становишта производње, запошљавања и др.

Поред наведеног, основ за доделу јавних средстава је и Уредба о условима, начину и поступку под којима се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп по цени мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, као и услове, начин и поступак размене непокретности („Службени гласник РС“, бр. 61/15, 88/15 и 46/17). Наиме, у складу са чланом 8. и чланом 21. став 2. поменуте уредбе дата је могућност да се грађевинско земљиште у јавној својини отуђи по цени која је мања од тржишне цене или без накнаде када се ради о реализацији пројекта за изградњу објекта од значаја за Републику Србију и то непосредном погодбом без обавезе израде елабората о оправданости. У складу са наведеним, у име Републике Србије, Републичка дирекција за имовину Републике Србије закључила је са Корисником Уговор о отуђењу земљишта којим се непосредном погодбом, без накнаде, преноси право својине Републике Србије на непокретностима-грађевинском земљишту површине од око 96 хектара кориснику државне помоћи.

- Опис нацрта уговора о додели средстава подстицаја

Предмет нацрта уговора је додела јавних средстава ради финансијске подршке кориснику за реализацију Инвестиционог пројекта који се односи на изградњу фабрике за производњу пнеуматика на територији Слободне зоне Зрењанин, чијим спровођењем ће бити запослено најмање 1.200 нових радника на неодређено време до краја 2024. године и извршено улагање у материјална и нематеријална средства корисника, у вредности од најмање 800.000.000 евра, у материјалну и нематеријалну имовину до краја 2025. године. Вредност трошкова зарада за новозапослена лица повезана са улагањем у двогодишњем периоду, након достизања пуне запослености предвиђене Инвестиционим пројектом, износиће најмање 16.294.480 евра.

У складу са Уредбом о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања, предметни инвестициони пројекат је означен као улагање од посебног значаја за Републику Србију, имајући у виду да се ради о улагању којим се у основна средства корисника средстава улаже најмање пет милиона евра и отвара више од 500 нових радних места повезаних са инвестиционим пројектом, а улагање се реализује у граду Зрењанину, као јединици локалне самоуправе, која се разврстава у другу групу према степену развијености.

Средства подстицаја се додељују у износу од 75.823.900 евра, а предвиђена је и обавеза за корисника да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или других извора који не садрже државну помоћ.

У погледу задржавања инвестиције и новоотворених радних места, корисник се обавезује да новоотворена радна места повезана са инвестицијом, као и инвестицију, задржи на територији града Зрењанина најмање пет година од завршетка Инвестиционог пројекта.

Предвиђена је и обавеза корисника да приложи овај уговор приликом конкурисања за било коју државну помоћ Републике Србије, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе или било ког другог државног органа, агенције или институције у Републици Србији, односно било којег директног или индиректног корисника буџетских средстава.

Такође, уговором је предвиђено да у случају да се у току трајања овог уговора корисник пријави за било коју државну помоћ код поменутих потенцијалних давалаца државне помоћи и иста државна помоћ му буде додељена и исплаћена, те се у накнадном поступку утврди да је таква исплата средстава кориснику била у супротности са законом, па стога надлежни државни орган захтева да исплаћена средства буду у примереном року враћена од стране корисника, а корисник одбије повраћај тих средстава, подносилац пријаве ће имати право да раскине уговор достављањем писаног обавештења о раскиду кориснику.

Као инструмент обезбеђења могуће обавезе повраћаја средстава примиљених на основу овог уговора, корисник ће доставити безусловне, неопозиве банкарске гаранције, плативе на први позив у корист подносиоца пријаве, које издаје пословна банка са територије Републике Србије.

Најзад, саставни део нацрта уговора је Бизнис план у коме је детаљно описан Инвестициони пројекат.

- Уговор о отуђењу земљишта

Уговором о отуђењу земљишта, непосредном погодбом без накнаде, привредном друштву LINGLONG INTERNATIONAL EUROPE D.O.O. ZRENJANIN, пренето је право својине Републике Србије на непокретностима, односно на грађевинском земљишту катастарских парцела наведених у члану 2. тог уговора (15365/24; 15365/35; 15365/37; 15365/39; 15365/41; 15365/43; 15365/44; 15365/45; 15365/46; 15365/47; 15365/48; 15365/49; 15365/50; 15365/51; 15365/52; 15365/53; 15365/54; 15365/55; 15365/56; 15365/57; 15365/58; 15365/59; 15365/60; 15365/61; 15365/62; 15365/63; 15365/64; 15365/65; 15365/66; 15365/67; 15365/68; 15365/70; 15365/95; 15365/97; 15367/2; 15367/11; 15365/93; 15365/120; 15369/1; 15369/2; 15365/34; 15365/36; 15365/38; 15365/40; 15367/4), укупне површине 95 хектара 69 ара и 90 квадратних метара.

Процену тржишне вредности предменог земљишта, на захтев Републичке дирекције за имовину Републике Србије, извршило је Министарство финансија Пореска управа Филијала Зрењанин у одговорима број: 242-464-08-00020/2019-К2А02 од 8. фебруара 2019. године; 242-464-08-00010/2019-К2А02 од 18. фебруара 2019. године; 242-464-08-00051/2019-К2А02 од 2. априла 2019. године и Министарство финансија Пореска управа Филијала Зрењанин Одељење за контролу издвојених активности Одсек Зрењанин број: 464-08-0047/2020-0010 од 25. марта 2020. године. Према податку који је доставио подносилац пријаве, а на основу извршених процена Пореске управе, укупна тржишна вредност предметног земљишта износи 904.669.665,00 динара, односно 7.666.705 евра

(обрачунато на дан закључења Уговора о отуђењу земљишта (28. март 2019. године) према средњем курсу НБС).

2. Опис државне помоћи

Државна помоћ се састоји у омогућавању инвеститору да, ван тржишних услова, прибави финансијска и друга средства из јавних извора.

- Циљ државне помоћи

Циљ државне помоћи је привлачење директног улагања које доводи до подстицања регионалног развоја у Републици Србији. С тим у вези, Република Србија се одрекла готово 96 хектара земљишта у јавној својини у корист корисника, а Савет за економски развој, на предлог Развојне агенције Србије, донео Одлуку о додели средстава подстицаја кориснику у циљу знатног повећања брзине реализације Инвестиционог пројекта.

- Даваоци и корисник државне помоћи

У конкретном случају, као даваоци државне помоћи¹ идентификовани су Министарство привреде и Републичка дирекција за имовину Републике Србије.

Наиме, Министарство привреде ће, на основу одлуке Савета за економски развој, а након сагласности Владе, са корисником закључити уговор о додели средстава подстицаја, а Републичка дирекција за имовину Републике Србије, у име Републике Србије, већ закључила са Корисником уговор о отуђењу земљишта којим је, без накнаде, кориснику пренето право својине Републике Србије на земљишту.

Корисник државне помоћи је привредно друштво LINGLONG INTERNATIONAL EUROPE D.O.O. ZRENJANIN, Зрењанин, Краља Александра I Карађорђевића 2/IX, МБ: 21433896, основан 19. новембра 2018. године у Зрењанину, чија је претежна делатност производња гума за возила, протектирање гума за возила, шифра делатности 2211.

Матично друштво корисника је привредно друштво „LINGLONG NETHERLANDS B.V.“ из Холандије, које је власник 100% удела у капиталу корисника. Корисник има укупан новчани уписани капитал у износу од 9.453.024.000,00 РСД. У одлуци о оснивању корисника од дана 13. новембра 2018. године, наводи се да ће матично друштво, у року од 5 година од дана регистрације Одлуке о оснивању корисника, уплатити уписани износ капитала, а подносилац пријаве наводи да је увидом у интернет презентацију Народне банке Србије, утврђено да корисник нема евидентиране блокаде рачуна.

Подносилац пријаве је истакао да је улагач Shandong Linglong Tyre Co, Ltd. Народна Република Кина, Развојној агенцији Србије доставио Пријаву за доделу средстава

¹ У складу са чланом 4. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) давалац државне помоћи је надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику.

подстицаја, у складу са релевантним прописима дана 28. фебруара 2019. године. У питању је велико привредно друштво чији је корисник индиректно зависно привредно друштво. Ово друштво је основано 1994. године у Кини и бави се дизајнирањем, производњом, дистрибуцијом и продајом пнеуматика. Седиште компаније је у граду Јентај, у покрајини Шандонг у Народној Републици Кини. Компанија има годишњи капацитет производње од 50.000.000 комплета пнеуматика и рангирана је међу 20 највећих светских произвођача пнеуматика („World Tire Top 20“), а из године у годину се рангира и међу пет најзначајнијих кинеских компанија. Улагач заједно са својим повезаним лицима чини групуацију на чијем челу и која је имала пословне приходе у износу од 1,99 милијарди евра у 2018. години и запошљавала је око 15.000 радника. Поред тога, Улагач чини део Иницијативе Народне Републике Кине под називом „Један Пут Један Појас“. Улагач има свој национални центар за истраживање и развој, као и своју националну акредитовану лабораторију. Производи ове компаније извозе се у више од 180 земаља у Европи и осталим деловима света. Успостављена је добра сарадња са десет највећих фабрика аутомобила на свету као што су VW, Škoda, Nissan итд. и отпочето је са серијским снабдевањем на светском тржишту.

- **Опис инвестиционог пројекта**

Подносилац пријаве је истакао да се Инвестициони пројекат односи на greenfield инвестицију која обухвата изградњу погона за производњу и сервисирање гума и одговарајућих производа на локацији Слободне зоне Зрењанин на територији града Зрењанина. Инвестиционим пројектом планирано је улагање од најмање 800.000.000 евра у материјална и нематеријална средства, од чега је предвиђено улагање у грађевинско земљиште у износу од 1.280.000 евра, у изградњу објеката 251.948.300 евра и у нову опрему за производњу, улагање од 546.771.700 евра. Наиме, планирана је изградња фабрике укупне површине 393.660 квадратних метара и куповина 2.145 јединица опреме за производњу различитих врста пнеуматика.

Такође, планирано је и запошљавање 1.500 људи, од којих 1.200 домаћих држављана, док ће 300 радника бити упућено из Матичног друштва за потребе инсталације опреме, пробног рада и обуке. Нових 1.200 радника биће запослено на неодређено време до 2024. године, просечна месечна бруто плата износиће 565,76 евра, а вредност бруто зарада на двогодишњем нивоу, након достизања пуне запослености, износиће 16.294.480 евра. У погледу квалификационе структуре, од 1.200 новозапослених планирано је запошљавање 131 нискоквалификованог, 904 квалификованих и 165 висококвалификованих радника, те проценат висококвалификованих радника износи 13,75%. У граду Зрењанину на евиденцији незапослених, у фебруару 2020. године, налазило се 5.289 лица, те се реализацијом овог пројекта очекује смањење незапослености за 22,69%. Планирано је и то да се обука запослених спроведе интерно, у складу са стандардима групуације којој припада корисник.

У оквиру Бизнис плана, који је саставни део нацрта уговора, улагач је објаснио разлоге избора града Зрењанина као локације за улагање. Наиме, улагач је, на основу планова за отварање нове производне базе у Европи, најпре извршио свеобухватно истраживање

Пољске, Чешке, Словачке, Србије и других земљама централне и источне Европе у погледу покривености тржишта, пореске политике, оперативних трошкова, подршке владе и др. Након избора да инвестира на територији Републике Србије, улагач је анализирао локације у Панчеву и Зрењанину и као крајњу локацију изабрана је локација у Зрењанину из разлога што се ова локација налази у Слободној зони, смањује удаљеност између фабрике и клијената, локација има довољно развијену енергетску инфраструктуру, окружена је путевима тј. има добре логистичке услове, град Зрењанин има довољно радне снаге која може да се ангажује у производњи и др.

Инвестициони пројекат садржи и план о заштити животне средине, односно о утицају производње на животну средину који ће бити спроведен у складу са прописима и еколошким стандардима. Корисник планира да изгради постројење за третман отпадних вода, као и да заштиту од отпадних гасова спроведе тако што ће центар за млевење имати уграђени врећаст филтер. У погледу третмана течног отпада корисник планира да спроведе једнообразно сакупљање отпада, успостављање привременог складиштења и редован трансфер трећим лицима. Такође, у погледу третмана чврстог отпада корисник планира прављење депоније где ће се отпад одвајати у онај за рециклажу и онај који се не може рециклирати.

Најзад, подносилац пријаве је истакао да је планирано и опремање Слободне зоне комуналном инфраструктуром, али ради стварања услова за обављање делатности свих корисника те слободне зоне, а не само предметног корисника.

- Инструмент доделе државне помоћи, износ, висина (интезитет) и трајање државне помоћи

Државна помоћ се додељује у облику бесповратних средстава (субвенција), као и у облику продаје имовине у јавној својини по цени нижој од тржишне, у овом случају без накнаде, као инструментима државне помоћи, у смислу члана 3. став 4. тач. 1) и б) Закона.

Наиме, нацртом уговора о додели средстава подстицаја предвиђена је додела субвенција из буџета Републике Србије у износу од 75.823.900 евра у динарској противвредности, која ће бити исплаћена кориснику у 7 транши, према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења захтева за исплату средстава, у складу са расположивим буџетским средствима, и то прва транша у 2020. години, а последња у 2026. години, у складу са испуњеним обавезама улагања и запошљавања и по предвиђеној динамици.

Уговором о отуђењу земљишта додељено је земљиште укупне површине 95 хектара 69 ари и 90 квадратних метара, чија процењена тржишна вредност, према процени Пореске управе, износи 904.669.665,00 динара, односно 7.666.705 евра.

Дакле, укупан износ државне помоћи износи 83.490.605 евра у динарској противвредности.

Висина (интезитет) државне помоћи износи 10,44% оправданих трошкова улагања израчунато стављањем у сразмеру укупних оправданих трошкова улагања у износу од 800.000.000 милиона евра и укупно додељене државне помоћи у износу од 83.490.605 евра у динарској противвредности.

Предвиђено је да се државна помоћ додељује до 2026. године, када је предвиђена исплата последње транше.

- **Задржавање инвестиције, сопствено учешће и подстицајни ефекат**

Корисник је у обавези да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или других извора који не садрже државну помоћ, као и да омогући да почетна инвестиција остане на територији града Зрењанина у периоду од пет година од завршетка Инвестиционог пројекта.

Као разлог за доделу средстава подстицаја подносилац пријаве је навео знатно повећање брзине реализације Инвестиционог пројекта.

Наиме, у Бизнис плану је приказано да се на бази пројектованих новчаних токова долази до тога да је нето садашња вредност Инвестиционог пројекта 566.371.000 евра, интерна стопа приноса 29,6%, а период повраћаја инвестиције 9 година и 143 дана. Уз подстицаје Републике Србије, сви показатељи имају боље вредности, па тако НСВ износи 643.849.000 евра, интерна стопа приноса 34%, а период повраћаја је краћи и износи 8 година и 172 дана.

Налаз и оцена Комисије:

На 22. седници Савета Комисије (у даљем тексту: Савет), одржаној 5. јуна 2020. године, Савет је на основу података и информација које је доставио подносилац пријаве и других доступних података оценио постојање и усклађеност државне помоћи привредном друштву LINGLONG INTERNATIONAL EUROPE D.O.O. ZRENJANIN. У смислу члана 30. став 2. Закона, пријава државне помоћи садржи све потребне податке и информације, релевантне за утврђивање чињеничног стања.

Наиме, Комисија је, најпре, утврдила да се додела средстава подстицаја на основу нацрта уговора врши у складу са Уредбом о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања, као шемом државне помоћи, коју је Комисија решењем број: 110-00-00011/1/2018-01 од 26. марта 2019. године оценила као дозвољену. Међутим, како предметна индивидуална државна помоћи износи 83.490.605 евра, укључујући и вредност земљишта које је додељено без накнаде, Комисија констатује да је подносилац пријаве поступио у складу са одредбама члана 30. Закона о контроли државне помоћи којим је прописано да у случају да се додељује индивидуална државна помоћ на основу шеме државне помоћи, чија планирана вредност, без обзира на врсту и број инструмената доделе, износи најмање десет милиона евра у динарској противвредности, подносилац пријаве је дужан да такву индивидуалну помоћ пријави Комисији без обзира да ли је шема на основу које се додељује оцењена као усклађена.

- Постојање државне помоћи

Узимајући у обзир да је предмет пријаве додела јавних средстава у виду субвенције из буџета Републике Србије (Мера 1), као и земљишта у јавној својини Републике Србије, без накнаде (Мера 2) друштву LINGLONG INTERNATIONAL EUROPE D.O.O. ZRENJANIN ради реализације Инвестиционог пројекта, Комисија је испитивала да ли поменуте мере представљају државну помоћ у смислу члана 3. став 1. Закона, којим је дефинисано да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Дакле, да би нека мера представљала државну помоћ потребно је да кумулативно буду испуњени сви наведени критеријуми из члана 3. став 1. Закона о контроли државне помоћи, те је, стога, Комисија у овом случају приступила идентификацији испуњености поменутих критеријума.

Узимајући у обзир да Мера 1 подразумева доделу средстава из буџета Републике Србије кориснику (али и другим потенцијалним корисницима којима се додељује државна помоћ на основу Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања) утврђено је да постоји стварни јавни расход и то на селективној основи, имајући у виду да се ради о одређеном кориснику, односно корисницима.

Са друге стране, Мера 2 подразумева доделу земљишта у јавној својини Републике Србије без накнаде, чиме буџет РС остаје умањен за износ јавног прихода које би се остварио продајом предметног земљишта по тржишним условима односно процењеној вредности. Поменута мера је такође селективна имајући у виду да је намењена само једном кориснику.

Доделом субвенција и аболицијом од плаћања цене која би иначе била наплаћена продајом земљишта по тржишним условима, корисник стиче одговарајућу економску предност у односу на конкуренте, а коју иначе не би могао да оствари у уобичајеним тржишним околностима. На такав начин, селективним приступом, може се нарушити односно постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту, а с обзиром да се инвестиција састоји у изградњи погона за производњу одређених добара која могу бити предмет размене са земљама чланицама Европске уније, при чему ће се парцијално и заменити увоз истих у корист производње, сматра се да наведена мера утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Сходно претходном, а у складу са чланом 3. став 1. Закона о контроли државне помоћи, Комисија је утврдила постојање државне помоћи у обе поменуте мере.

- Оцена усклађености државне помоћи

Државна помоћ се додељује ради повећања брзине реализације Инвестиционог пројекта који се спроводи на територији града Зрењанина. Комисија је имала у виду да је град Зрењанин сврстан у другу групу јединица локалне самоуправе чији је степен развијености у распону од 80% до 100% републичког просека, а да стопа незапослености у Републици Србији износи 13,5% и бруто домаћи производ (у даљем тексту: БДП) по становнику износи 677.000 динара. Како просечна вредност БДП-а РС износи 36% вредности БДП-а Европске уније, Република Србија је у односу на ЕУ проглашена за регион А (недовољно развијено подручје). С тим у вези, може се утврдити да се предметна државна помоћ додељује ради унапређења економског развоја подручја у Републици Србији са изузетно ниским животним стандардом или са високом стопом незапослености, у складу са чланом 5. став 2. тачка 1) Закона о контроли државне помоћи.

Државна помоћ за наведену намену се може подвести под категорију регионалне државне помоћи из члана 3. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14 – у даљем тексту: Уредба), тачније регионалне инвестиционе државне помоћи која може бити усклађена уколико су испуњени критеријуми за доделу садржани у чл. 7-14.

Наиме, предметна државна помоћ се додељује ради подстицања greenfield инвестиције отварања нове фабрике пнеуматика која подразумева запошљавање 1200 радника на недоређено време и улагање најмање 800.000.000 евра у материјалну и нематеријалну имовину, као што је улагање у куповину и опремање земљишта, изградњу фабрике и куповину, како је истакнуто, нове опреме за производњу пнеуматика и др. Имајући у виду наведено, у складу са чланом 2. став 1. тачка 10) Уредбе, ради се о почетном улагању за започињање нове пословне делатности, за коју је, у складу са чланом 7. став 1. тачка 1) Уредбе, могуће доделити регионалну државну помоћ.

На основу података о пословном успеху матичног друштва, и других доступних података утврђено је да корисник не представља привредни субјект у тешкоћама, у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Уредбе који дефинише да је привредни субјект у тешкоћама онај који није способан да опстане на тржишту без помоћи државе или је над њим покренут стечајни поступак или је изгубио више од половине основног капитала, од чега у последњих годину дана више од четвртине итд.

Узимајући у обзир повезаност са другим привредним субјектима, пре свега са Улагачем који остварује пословне приходе у износу од близу 2 милијарде евра и запошљава око 15.000 радника, предметни корисник се сврстава у велике привредне субјекте у складу са критеријумима из члана 2а Уредбе, који дефинише мале, средње и велике привредне субјекте.

Имајући у виду наведено, као и то да је претежна делатност корисника производња гума за возила, протектирање гума за возила (шифра делатности 2211), Комисија констатује да је испуњен услов из члана 7. став 2. Уредбе, којим је прописано да се регионална државна помоћ не може доделити привредним субјектима који обављају делатност у секторима: челика, синтетичких влакана и угља, као ни привредним субјектима у тешкоћама.

У складу са чланом 9. став 1. Уредбе, оправданим трошковима за доделу регионалне инвестиционе државне помоћи сматрају се, између осталог, трошкови почетних улагања у материјалну и нематеријалну имовину, а у случају великих привредних субјеката имовина која се стиче куповнином мора бити нова (став 5. поменутог члана Уредбе). Стога, узимајући у обзир да је предвиђено улагање у опремање земљишта (у износу од 1.280.000 евра), у нову опрему за производњу пнеуматика (546.771.700 евра) и изградњу нове фабрике (251.948.300 евра), сви трошкови инвестиције у износу од 800.000.000 евра се сматрају оправданим трошковима у смислу наведених одредаба.

Имајући у виду обим инвестиције, у питању је велики пројекат улагања у смислу члана 2. став 1. тачка б) Уредбе којим је прописано да се у наведену категорију сврставају улагања са оправданим трошковима већим од 50 милиона евра.

Укупан износ додељене државне помоћи обухвата средства која се додељују у складу са нацртом уговора у износу од 75.823.900 евра у динарској противвредности, као и вредност земљишта које се додељује без накнаде у износу од 7.666.705 евра у динарској противвредности, што укупно износи 83.490.605 евра у динарској противвредности.

Укупан износ дозвољене државне помоћи израчунат је на бази поменутих оправданих трошкова за почетна инвестициона улагања, у складу са чланом 12. став 1. тачка 1) Уредбе.

Тако, висина (интезитет) државне помоћи, израчуната стављањем у однос оправданих трошкова (800.000.000 евра) и укупно додељеног износа државне помоћи (83.490.605 евра) износи 10,44%.

Како је у питању велики пројекат улагања, у складу са чланом 13. Уредбе, максимални дозвољени интезитет државне помоћи који може бити додељен за део улагања до 50 милиона евра износи до 50%, за део улагања од 50 до 100 милиона евра - до 25% оправданих трошкова улагања, а за део оправданих трошкова који прелазе износ од 100 милиона евра тај проценат не може бити већи од 17% оправданих трошкова улагања. Имајући у виду да укупни оправдани трошкови износе 800.000.000 евра, коришћењем помемнуге формуле, Комисија је утврдила да максимални износ државне помоћи који може бити додељен за предметну инвестицију износи 156.500.000 евра, што представља 19,56% оправданих трошкова. Имајући у виду наведено, Комисија констатује да су износ и висина (интезитет) државне помоћи дозвољени у складу са поменутиим чланом Уредбе.

Сагледавајући могућност сопственог доприноса и задржавање инвестиције Корисника на територији града Зрењанина, Комисија је узела у обзир да је у достављеној пријави предвиђена обавеза улагања од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или других извора који не садрже државну помоћ, односно прописану обавезу да инвестицију и новоотворена радна места повезана са инвестицијом задржи на територији града Зрењанина најмање пет година након завршетка Инвестиционог пројекта. Такође, Комисија је узела у обзир да се Улагач пријавио за доделу средстава подстицаја пре почетка реализације инвестиције и да је подносилац пријаве као разлог за доделу средстава истакао брзину реализације пројекта. Сходно претходном, Комисија је утврдила да су

испуњени сви кумулативни услови прописани чланом 14. Уредбе који прописује да велики привредни субјект као корисник државне помоћи мора да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или из других извора који не садрже државну помоћ, почетне инвестиције и новоотворена радна места повезана са овим инвестицијама морају опстати у истом подручју, односно региону, најмање пет година након завршетка пројекта, регионална инвестициона државна не може да се додели привредном субјекту уколико се пре почетка реализације пројекта није јавио као потенцијални корисник државне помоћи и иста мора имати подстицајни ефекат, што је у овом случају брзина реализације пројекта.

Најзад, од значаја представља и чињеница да је Нацртом уговора предвиђена обавеза корисника да тај уговор учини доступним сваком даваоцу државне помоћи код којег се јави за доделу средстава, али и могућност раскида уговора ако у току трајања уговора корисник добије државну помоћ која је у супротности са законом и одбије повраћај тих средстава. Наведено је у складу са правилу кумулације из члана 7. Закона о контроли државне помоћи, сходно чему истичемо да је у циљу утврђивања преосталог дозвољеног износа конкретне помоћи, давалац дужан да, пре доделе државне помоћи од корисника прибави писану изјаву, да ли му је и по још ком основу, осим у виду предметног земљишта, претходно додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове, и изврши кумулацију.

Најзад, планирано опремање Слободне зоне Зрењанин комуналном инфраструктуром не садржи додатну државну помоћ за корисника, имајући у виду да је намењена свим корисницима зоне подједнако ради омогућавања несметаног рада.

Међутим, имајући у виду висину инвестиције, односно државне помоћи која се додељује кориснику, Комисија је оцену усклађености државне помоћи у конкретној ситуацији ценила и у складу са правним тековинама Европске уније, конкретно инструментима тумачења на основу члана 73. Споразума о стабилизацији и придруживању (Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 83/08). У погледу инструмената тумачења, Комисија је, у овом случају, највише сагледавала Смернице Европске Комисије о регионалној државној помоћи за период 2014-2020. године².

Комисија је ценила чињеницу да се предметна државна помоћ додељује ради подстицања регионалног развоја што несумњиво представља циљ од заједничког интереса земаља чланица ЕУ и РС јер се на тај начин постиже смањење разлика у развијености појединих региона и омогућава инклузивни и одрживи раст. Имајући у виду недовољну развијеност целог подручја РС у односу на ЕУ, па тако и града Зрењанина који је на нивоу 80-100% просека РС, интервенција државе у виду државне помоћи је неопходна ради реализације предметне инвестиције и значајно ће утицати пре свега на брзину њене реализације.

Мере државне помоћи се могу сматрати примереним у погледу инструмената који се користе, имајући у виду да се помоћ додељује комбиновањем субвенција са доделом

² European Commission Guidelines on regional State aid for 2014-2020 (OJ C 209, 23.7.2013)

бесплатног земљишта. Подстицајни ефекат се огледа у томе што је улагач добио земљиште и то у оквиру слободне зоне опремљене инфраструктуром и помоћ у виду субвенција без којих инвестиција не би могла бити реализована у тако релативно кратком периоду како је планирано. Имајући у виду да је износ, односно инезитет државне помоћи у складу с дозвољеним границама, помоћ је пеопорционална, односно сведена на потребни минимум.

Најзад, Комисија је ценила и чињеницу да Министарство привреде на својој интернет страници има обавезу да објављује податке о свим инвестиционим пројектима који се суфинансирају средствама подстицаја у складу са Уредбом о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања и то по корисницима и исплаћеним износима, чиме се доприноси транспарентности у додели државне помоћи.

Узимајући у обзир све наведено, Комисија констатује да предметна државна помоћ доприноси остваривању циља од заједничког интереса, има подстицајни ефекат, инструменти помоћи су адекватни, а помоћ је пропорционална и транспарентна, што је у складу са ЕУ правилима за доделу државне помоћи.

На основу свега наведеног, Комисија оцењује да предметна државна помоћ у виду субвенција предвиђена Нацртом уговора и у виду додељеног земљишта без накнаде у складу са Уговором о отуђењу земљишта, представља усклађену регионалну инвестициону државну помоћ у смислу члана 5. Закона, односно чл. 7-14. Уредбе, на основу чега је одлучено као у тачкама **I и II диспозитива овог решења.**

С обзиром на то да је Савет оцењивао само текст нацрта уговора који се потенцијално може разликовати од коначног текста уговора који ће бити потписан, нарочито у погледу износа помоћи, односно да се такве разлике могу односити на чињенице на којима је Савет засновао своју одлуку одлучено је као у тачки **III диспозитива овог решења.**

У циљу обезбеђивања транспарентности у додели државне помоћи, а у складу са надлежношћу Комисије прописане чланом 10. став 1. тачка 10) Закона да на својој интернет страници објављује акта која доноси у поступку контроле државне помоћи, одлучено је као у **тачки IV диспозитива.**

Најзад, Комисија напомиње да је, у овом случају, одлучивала на основу података садржаних у пријави, у вези са којом је, за тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у општем обрасцу пријаве државне помоћи и пратећој документацији која чини њен саставни део, одговоран подносилац пријаве и даваоци државне помоћи.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава и коришћење тих средстава је на даваоцима државне помоћи, који су у обавези да врше надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014, 106/2015 и 95/2018).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић

Доставити:

- Министарству привреде
- Архиви